

„Danstieren“

ET NYHEDS- OG OPBYGGELES-
BLAD FOR DET DANSKE FOLK
I AMERIKA.
Udgivet af
Danish Lutheran Publishing House,
Blair, Nebraska.

„Danstieren“ udgår Aarsag til hver Uge.
Pris pr. Aarsag: \$2.00.
De Forenede Stater \$1.50. Udlandet \$2.00.
Bladet betales i Forskud.

Bestilling, Betaling, Adresseforandring
etc. med Undtagelse af Bidrag til
Bladets Indhold adresseres
DANISH LUTHER. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebr.

Alle Bidrag til Bladets Indhold
— Korrespondancer, Afhandlinger og andre
Artikler — sendes til dets Redaktør:
A. M. ANDERSEN, Blair, Nebr.

Entered at Blair Post office as second
class matter.

Advertising rates made known upon
application.

I Tilfælde af, at Bladet ikke modtages
regelmæssigt, bedes man klage til det
stedlige Postkontor. Skulde dette ikke
hjælpe, bedes man henvende sig til
„Danstieren“s Kontor.

Naar Læserne henvender sig til Folk
som avterer i Bladet, enten for at
købe hos dem eller for at få Oplysning
om det avterede, bedes de altid om-
tale, at de saa Avissementet i dette
Blad. Det vil være til gensidig Støtte.

Past. J. M. Gregeren, Solvang,
Calif., der en Tid har opholdt sig
paa et Sanatorium i Glendale,
Cal., efter at have haft et heftigt
Angreb af sin Sygdom: Hjerteslæbelse
og manglende Blodtilførsel.
er ifl. „Danstieren“ en Del bedre og
har af Lægen faaet Lov til at rejse
hjem.

I det svensk lutheriske Blad „An-
guistana“s sidste Nr. skrives om An-
settelsen af en femte teologisk Pro-
fessor ved Augustana Synodens
Præstefeminarium i Rock Island,
og det henvises til at saa en Mand,
der har Universitetsdannelse fra Uppsa-
la eller Lund, idet man mener, det
nok lader sig gøre at finde en saad-
an Mand der, som tillige er evan-
geliskfindet og retroende.

Farao's Palads funden. Den 10.
Sept. fundgjordes det i Pennsylvania
Universitets Museum, at man
fra Dr. Clarence S. Fisher, For-
manden for Eckley W. Coye, jrs Eks-
pedition i Egypten, havde medbragt
en Meddelelse, der bestred Op-
dagelsen af „den største af alle Pa-
ladsier“, beboet af det gamle Egyptens
Herstere. — Ifølge Dr. Fishers
Meddelelse findes der i det udgravede
Kaarnværelse, hvor Moses og Aron
fremtraadte for Farao og forlangte
Israels Frigibelse.

En Datter af David Livingstone
som for fort Tid siden til London
fra et Besøg til det Sted i Afrika,
hvor hendes Faders Hjerter ligger
begravet. Da Livingstone var død,
begreb de indsejede hans Hjerte ved
Indhøjen Bangroed. Hans Legeme
har de til Nylig, hvorfra det blev
sendt til England for at begraves
i Westminster Abben. Miss Living-
stone fandt Monumentet, som staar
panstret og skodderpladen fjernet.
Hun har gjort Opraad i den engelske
Presse om Midler til at saa en
ny Blade i Stedet.

Strid i „Den danske Kirke.“ Si-
den Den danske Kirkes Naar-
smede i Kingsted, Ia., i Sommer har
der i „Kr. Sm.“ været ført Strid
mellem nævnte Samfundets For-
mand og dets Læser ved Stolen i
Des Moines, lærlig da Pastor
Rothholm, om „Bibelkritikken“.

Striden har dog ikke faaet om
selve „Bibelkritikken“. Et Par Ci-
tater vil sive Stridens Karakter. I
Nr. 38 skriver Past. Rothholm bl.
a.: „Det begyndte med, at Past.
Gravengard ved Slutningen af
sidste Naarssmede rettede et heftigt
Angreb paa mig. Det gik ud paa,
at jeg som Læser ved Præstefolket
skuldte Ungdommen ved Bibel-
kritik. Et Par af mine gamle Ele-
vers protesterede skarpt og Naar-
smeds Dædsvener, Past. Gatte, satte
ham roligt og mandigt i Rette.
Selv nysjedes jeg med at forhøre
mig; et enkelt bittert Udsald tog
jeg selv Brodden af, saa godt jeg
kunde.“ — Sen mod Slutningen
af sin Artikel antyder Past. Rothholm,
at der er stet noget andet, der har
gjort det usseligt at saa ham fier-
net fra Stolen, noget, han ikke vil
drage frem. — Det Svar til Past.
Rothholm i Nr. 40 ansvær Past.
Gravengard følgende Ord af et
Brev af 4. Sept. fra Past. Roth-
holm: „Jeg har skrevet en Artikel,
der klæder dig af til Skindet i den-
ne Sag. . . Min Artikel behandler
ikke af Skuldord eller Iste Be-
slyndninger, den vil være følsomme

Past. Gravengard skriver saa
til Slutning af sit Svar: „Det bli-
ver alt i Dag. Jeg skal fortsætte i
naeste Uge om Bibelkritikken. Jeg
er lige kommen hjem fra en lang
Rejse.“ — Det tyder paa, at vi
heretter kan vente et Ordskifte om
selve Sagen — Bibelkritikken.

Protestantismen i Ungarn. Den
har aldrig haft nogen stor Udbre-
delse og heller aldrig været synder-
delig regnet med. Man ansaa den
nærmest for en fremmed Religion
og kaldte den „den tyske Tro.“ Heri
synes der at være gode Udsigter
til, at Krigen kan fremkalde en For-
andring, idet den har bragt alt,
hvad der er tykt, i en forholdsvis
høj Skurs. Stadssekretær v. Mol-
nar siger derfor i en Tale ved en
protestantisk Forsamling i en By i
Siebenbürgen: „Vi ungariske Pro-
testanter sætter stort Haab til, at
vort Forbundsforhold i Tyskland,
naar Freden kommer, vil medføre
en fuldkommen Omvending af Un-
garns offentlige Forhold og Op-
fattelser. Thi denne Krig har med
ubarmhertig Ghensynsløshed afskaf-
et den mangling og fjendtlige Tilstande,
som ubetinget maa afskaffes, de
som de ikke skal styrte os i den
yderste Fare.“

„Engelsk-luther.“ Aug. skriver,
at det ikke længere kan modsiges Til-
styndelsen til at skrive mod det Pa-
rallel om dette Udtryk indeholder,
ja meget mere, som Synodens fir-
felige Statistisk opgiver, at Synoden
har flere „engelske“ Menigheder. Blad-
et siger videre bl. a.: Naar man ta-
ler om „tyske“, „svenske“, og „nor-
ske“ lutheriske Menigheder („danstier“)
har det glemmt, saa angives der
de Nationer, hvorfra disse Menig-
heders Medlemmer stammer, og i
saa Fald er disse nationale Veste-
melesord berettigede. Den lutheri-
ske Kirke er dominerende i disse Na-
tioner. Men den engelske Kirke er
den epistopale, og den engelske Folf
er derfor ikke lutherisk. Videre si-
ger Bladet, at det farlige er, at
Ordet „engelsk“ tager Pladsen for
„evangelisk“, saa det kommer til
at hedde „engelske lutheriske“ i Sted
for „evangelisk lutheriske“ Menig-
heder. Man bør finde anden Be-
navnelse for lutheriske Menigheder,
der benytter det engelske Sprog.

To ledende Mand, fra hver sin Side, om Krigen.

At spaa om, naar og hvorledes
Krigen i Europa vil ende, det har
vi ingen Lykt til, men det interessere
os at meddele vore Læser i
Overfættelse, hvad to ledende Mand
lagde om Krigen i Slutningen af
sidste Uge.

Under 28. Sept. forekom en Uni-
ted Press Interview med den engelske
Krigsminister Lloyd George, fra
London, og næste Dag forekom i
en Korrespondance fra Berlin ved
Carl W. Ackerman en Udtalelse af
den tyske Kansler von Bethmann
Hollweg i den tyske Rigsdag.

„Storbritannien har blot begyndt
Kampen; det britiske Kæjserdømme
har gjort en Indsats af Tusinder
af sine bedste Mænd for at løse
fremtidig Immunitet for Civilisa-
tionen. Denne Indsats er for stor
til at kaste væk“ — var den bedste
Statsmands Dømmesag af Situation.

Der udtaltes saa en Tanke om, at
United States og Spanien mulig-
vis kunde lade sig paavirke i Ret-
ning af at ville standse Krigen.

Repræsentanten for United Press
had saa Lloyd George om i ligefrem-
men Ord at sige, hvad Storbritanni-
ens Holdning er i Forhold til
den senere Tids Fredssnaar.

„Rigefremme Ord“ sagde han med
et halvt Smil. Saa tænkte han et
Sjækk.

„Sportsudtryk fortjaas temmelig
vel, hvor som helst der tales En-
gel,“ svarede han. „Jeg er sikker
paa, de vil blive forlaenet i Ame-
rika.“

Altsaa — den britiske Soldat er
en god Sportsmand. Han med-
tænkte sig i denne Krig i Sportsaand
— i bedste Forstand.

Han gik i Krigen for at se til,
at en lille Nation, der var ned-
trampet af en „billy“ debarfæres
Ret. Han kæmper for ret Færd i
internationale Forhold. Han har i
Tusindvis kæmpet som en god
Sportsmand. . . . . . Han har aldrig
flaget og ikke forlangt, at nogen
skulde flage sig for ham.

Under Omstændighederne er Brit-
terne, nu da Spilletes Støbe har
forandret sig en Smule, ikke til-
bøjelige til at standse, fordi Tysker-
ne slager sig, eller fordi andre, ri-
meligtvis bemænte, men mislødte
Deltagere eller Humanitarianere

slager sig for dem. I hele to Naar
fristede den britiske Soldat en
haard Tid — ingen ved saa godt
som han, hvad han led. Han stod
tilbage, hvad Udrustning angik. Vi-
gelaas med Ghensyn til Udsle. Han
fæa de Allieredes Sag lige under
alle Begne, men han appellerede
ikke herved til Tilskuere eller en
Dmand om at standse Kampen,
fordi den var brutal, heller ikke
bad han om at saa Regler foran-
dret. Han tog imod sin Straf. End-
ogsa naa han blev pistet som en
Kand, var han en Sportsmand.
Naar han blev tvungen til at fly
til Kæbegraven, naar han var for
haardt medtaget til at kæmpe imod
Fjenden, bængte han i inden at
hvile, afslog hvert Angreb, biede
paa sin Tid, holdt ud uden at tvivle
sig, arbejdede uden at give tabt.“

„Gvad gjorde Tyskerne den-
gang?“ spurgte han. Klagede han
lig over det frugtelige Slagteri?
Nej. Han talte om det at anerkende
Belgien og Polen som et Resultat
af sin Sejr. Og medens han om-
dannede Europas fortid uden ringe-
lig Ghensyn til vedkommende Folfes
Sikke, da beredte det britiske Folf
sig til at betale den Pris, som vi
vidste maatte betales for Tiden til
at saa Hæren sat i Stand.

Det er een Ting at se tilbage
paa de Naar, den britiske Soldat
tog imod de fjerne til Krigen, og
en forskellig Ting at se fremad,
som han gjorde, og vide, at
Bistellagene ikke kunde undgaaes
i de Maaned, da det syntes, som
den britiske Hærs Udsættelse kunde
komme overrasende.

Tyskland valgte at gøre det af
med England. Den britiske Sol-
dat tog imod de fjerne til Krigen, og
en forskellig Ting at se fremad,
som han gjorde, og vide, at
Bistellagene ikke kunde undgaaes
i de Maaned, da det syntes, som
den britiske Hærs Udsættelse kunde
komme overrasende.

Lloyd George hævder saa, at be-
le Verden, neutralere med de bedste
Gensigter og Humanitarianere med
de bedste Motiver iberegnet, maa
vide, at der taales ingen Ind-
blanding udenfra. Britterne bade
ikke om Intervention, da de ikke
var forberedte til at kæmpe. De
ville ingen Indblanding tale nu,
da de er beredte til Kamp, for den
preussiske militære Despotisme er
brudt, saa den ikke kan repareres
o.l.v.

Men i den britiske Determina-
tion om at gøre Krigen til en ende-
lig Afslutning er der mere end na-
turlig Kærlighed paa Hævn. Den Umen-
nesheds, den Ubarmhertighed,
som maa sigle med Kampen, for
varig Fred er mulig, er ikke at
faa dem til at se til dem. Den
faa dem til at se til dem. Den
faa dem til at se til dem. Den
faa dem til at se til dem. Den
faa dem til at se til dem.

Saa udtales, at Frankrig er be-
stemt paa det samme som Storbri-
tannien. Der ansvær Lloyd George
en Samtale med en fransk Kvinde.
Hun havde givet fire Søner og
hadde een tilbage at give for Frank-
rig. Da han spurgte, om hun ikke
lyntes, Kampen var fort langt nok,
svarede hun uden et Sjelblits Be-
tænkning: „Kampen vil aldrig være
ført langt nok, indtil vi har
umuliggjort en Gengtaelse af denne
Ræddel.“ Hun udtalte Stemningen
i Frankrig.

Endelig udtaler Krigsministeren,
at Stemningen i Rusland er den
samme. Man har gjort det til et
Krigsraad: „Albrig igen!“ Sorgen
og Uvished er stor, og den vok-
ser. Derfor maa en Gengtaelse af
den umuliggøres.

Ræbnte Korrespondent Ackerman
skriver fra Berlin: „Kansler von
Bethmann Hollwegs Rigsdagsstale,
der lægger Skylden for Fortfættel-
sen af det europæiske Slagteri på
Tysklands Fjenders Dæ, hstedde
begejstret Bifald fra Glestallet af
Rigsdagens Medlemmer i Dag.“

Kansleren hertilbillede intet Freds-
tilbud, og han sagde, at i Betragt-
ning af Ytringer af allieredeStats-
mand vilde det være Daarfab at
vente en hvarlig Ende paa Kri-
gen.

Hans Tale manglede den haabe-
fulde Tone, der har præget hans
forrige Tale.

„Vore Fjenders Begær efter Ero-
bring af Landomraade er ansvær-
lig for den daglige Ophobning af
Bierge af Lig“, sagde Kansleren.
„Britterne efterlader ingen Livit
om, hvad de ønsker at gøre ved
Tyskland. De ønsker at tilintetgø-
re Eksistens som en Nation. Et
Tyskland økonomisk knust, forsvær-
løst fra et militært Standpunkt,
bucoutlet af Verden og dømt til
uoplysig Svagthed — det er det

Tyskland, England ønsker at se for
sin Job.

Saa naar England ikke længere
frugter tykt Konkurrence, naar
Frankrig er blødt til Døde, naar
alle dets allierede er Slaver af
England, naar europæiske neutrale
maa boje sig for enhver britisk Dre,
saa er Dømmen om britisk
Overherredømme blevet virkeliggjort.

En tykt Statsmand, som vilde
betænke sig paa over for denne
denne Fjende (England) at bruge
ethvert som helst uændelig Mid-
del, der kunde forføre Krigen —
saadan Statsmand fortjener at bli-
ve hængt.

Bethmann-Hollweg erklærede at
enhver allieret Plan, der var be-
regnet paa at afbrøde Tysklands
Forbindelse med Orienten ved at
finde Tyrkiet, Bulgarien eller Öt-
rigo, var tilintetgjort. Med Undta-
gelse af isolerede Sejre paa Som-
merfronten er den almindelige Si-
tuation uforandret, tilføjede han.

„Vore Fjenders Ghensigt med
Krigen er kundgjort uden Tilslø-
ring og kan ikke mislødtes. Deres
Naal er territorial Udvidelse og
vor Udælgelse. De agter at give
Konstantinopel til Russerne, Elbas-
Votrighen til Frankrig, Tridentino
til Italienerne og Transilvanien
til Rumænerne.“

Men Tyskland vil holde ud, ind-
til Krigen ender fejrligt.“

Som Læserne vil overbevare er
ovenstående Udtalelser af højeste
Vedkommende paa begge Sider. Vi
overlader til enhver at gøre sine
Slutninger.

Den nye Maskinhus
ved Stolen i Blair.

Bygningen med Dampforloren er
for saa vidt færdig. Dampforloren,
der forbringer det nye Maskinhus
med Stolebygningerne nedlægges i
disse Dage. Byggekomiteen har
haft en Del Besvær med at saa
et passende Dampfædel. De foreslåede
store Støberier, hvor den Slags
laves, har nok at bestille med at
lave Krigsmateriale, saa det synes,
som om de slet ikke brød sig om en
Bestilling fra os. Imidlertid har
vi nu Kæfte om at saa en fædel
færdig til 5. Okt. Alt vil saa være
færdigt, saadan han fætted ind med
det samme og forbindes med de nye
Redninger til Stolen. Dampfæde-
len, saa velsom alt det øvrige Ma-
teriale, er dyrt. Redelen alene for-
tjener 200 Dol. mere nu end for
Maaned siden. Arbejdet, der er
uudført for saa langt, er godt og til-
fuldt Tilfredshed baade for Kom-
ite og for alle, som har set det. Kom-
iteen føler sig ikke saa lidt fuffet
over, at der kun kommer saa saa
Penge ind til at betale med. Til
Dato har Kraf. modtaget \$1684.17.
Det rækker ifølge langt. Der er ud-
betalt \$2000, og flere store Udbet-
talinger naar for. Præster og Menig-
heder: gør nu Alvor af Sagen
og indbød eders Gave med det
samme, Pleasf.

„Ron vi naar Velsbet?“
Mon I ogsaa ville gaa bort?
spurgte Jesus sine Disciple. Der
var mange, som fulgte ham og var
begeistrede, naar han i Tale og
Handling behægede dem. Men naar
det ikke behægede, saa vendte de
ham ryggen og gif. Det passer
vel ikke i Forbindelse med det Em-
ne, som vi her vil tales ved om.
Saa der, det ikke gør!
En Dag, som er en Hjertesag og
en Begejstrings Sag for os, den
fremmes. Derimod det, som er saa-
dan mig uvedkommende — iffe
min Sag, det skubbes i Baggrunden.
Er det sandt eller Vagn? prøv, om
det passer, og handel efter Facitet.
Ron vi naar Velsbet \$7,000 til
vor Maskinhus i Blair? Ja — det
kommer jo an paa os som Sam-
funds-Menigheder og enkelte Med-
lemmer. Men efter hvad der er
indkommen til Dato fra de Menig-
heder, som har indbent, da efter
min Forstand og Begjærlighed, da
naaes det ikke, og det er da vel if-
fe Meningen, at vi skal bare naa
Halvvejen? Men det er maaftel-
sen fra en Del af de Menigheder,
som har indbent, at det er bare
en Begyndelse, mere følger efter.
Ja, saadan er det vistnok.

Der er 6 Menigheder, som har
givet mere efter deres Medlems-
tal i Naarberetningen end deres
Del, altsaa 405 pr. l. M. Tak til
dem for Gaven; thi de har givet
fra 54% til 92% Cents pr. Kon-
firmeret Medlem. Men der er 10
iffe, iffe saa, som har givet fra
til 15 Cents pr. l. M., og gen-

nemhjælpelig til Dato næppe 30c. pr.
l. M. Naar vi i alle Menigheder
ser efter, hvad der er vor Andel
af vde, og hvad der er det fra
vore lokale Menigheder, eller vil
blive vde, lad saa de bedste Tilbøde,
financielt, sige: lad os vde det, som
mangler i vor lokale Mgh., eller
om Mgh. er vel tilfiet finansielt, da
optag endnu et Dsifer eller en Ind-
samling, saa Velsbet kan naas.

(De Menigheder, som er smaa
og fmaa Naar, taler jeg iffe til,
et thi I kan ofte have det svært ved
at klare det nødvendige lokale, I
ved bedst selv.) Det er dog ingen
stor Sum \$7000 for 15000 kon-
firmerede Medlemmer. Lad os, fæ-
re Venner, spørge os selv for Guds
Afsyn: mon denne Sag er Guds
og min Sag? Svaret er da klart,
det er Guds Sag, lagt hen til den
enkelt i Forhold til de Midler,
han har betroet os at forvalte.
Der er maaftel en Del af dem, som
har givet, som vi kan sige om at
de ofrede selv om Gaven iffe var
stor; thi det er tvært nok for man-
ge baade i By og paa Landet at
saa Indtægter delt faaledes, at de
kan dække alle Udgifter. Denne
Sag, fære Samfundsmedlemmer,
er besluttet af Samfundets (eller
Menighedernes) Repræsentanter paa
vort Naarssmede — at bygge, valgt
Bygningssomite, Betalingsmaaden.
Og som før besluttet og atter paa
vort Naarssmede i Saalan — ingen
Gæld tilfettes!

Denne Sag, Barneparat, var
saa nødvendig som før forklaret, at
der kunne iffe ventes, til Bengene
var indkomlet. Derfor blev Beslut-
ningen fattet. Vedtagter og Be-
slutninger betaler ingen Regninger.
Det er os, jeg og du, som kan, skal
og vil betale. Vil vi? Vi vil sige:
ja, Herre! iffe sandt?

Vor Stole skulde iffe være Sted-
barn. Vi er iffe Stedborn hos vor
himmeleste Fader. Har vi modtaget
den store Gave, Sjelen, Kommet,
da er vi riige, saa riige som Guds
Fortættelse, (som Gud selv, vi er
hans Årvinger, Kristi Medarv-
inger o.l.v.) Naar har jagt! Alt hvad
I bebor om i Jesu Naam, det skal
I saa. Veder, og I skulle saa, at
eders Glæde maa vore fuldkom-
men. Glæde i Herren er Storke
og Virkelig, og saa i at give os selv
til ham og alle hans Øvremaal
med alt det, som vi er og har. O
Naade, han er vor, vi er hans.

Den, som iffe ejer denne Rig-
dom, Jesus, kan saa den nu ved at
føge den hos ham, som giver alle
uden at behæjde. Han vender dig;
thi han vil, at alle skal eje denne
Rigdom. Kommer; siger han, be-
fænder, jeg forlader, jeg renser,
kom. Hvorfor skriver jeg iffe for
at behæjde, men for at komme
Stendrian i Fortføbet, som vil be-
drage os den Glæde fra, som det
vil være at se Maskinhuset betalt
for Naar 1917. Saa Zubelaaret
1917 iffe skal overfuges af vor
Stalped.

I broderlig Verbødighed.
S. P. Swenden,
B. K. Medlem.
Albert Lea, d. 28. Sept. 1916.

„En Tak!“
I Dag, da disse Linier skrives,
vilde vor fære hjemgangs søn,
Raymond, have fyldt sit 21. Naar. Min-
derne om ham vender som en Strøm,
og Moder- og Faderhjerter bløder,
men i vor Sorg glæmmer vi iffe
at sige Tak, selv om det er en fattig
Tak. Vi har jo saa meget at være
taknemmelige for, naar vi tænker
paa vor fære Dreng. Hviflen Na-
de, at Gud gav os ham, at han
voffede op til at blive den frastige,
sønne Ungling, han blev, og —
nu gør det iffe noget, det siges;
thi han er der, hvor Hjertet iffe
kan faares af Hønsen og „den hæ-
drænde Dmteles“ saa ofte farlige
Bil — hvor var han os en from
og lydig søn, der vedblev med
at være Moders og Faders egen
Dreng til den sidste Aften, han
var hjemme hos os i det hjem, han
fattede saa stor Pris paa — og hvor
han dog iffe engang skulde saa
Lov til at ds — thi usforlængelige
er Herrens Bejel — Raymond var
en stråbom og begavet ung Mand,
som tog Tiden vel i Agt. Han læste
meget, og trods antirengende Kon-
torarbejde gif han til Aftenfokle 3
Aftener i Ugen og fastede sig med
mandig Yver over alt, han troede
kunde udvifke hans Legeme og
Kand; thi han havde jo et stort
og dejligt Naal for Gje, nemlig
at tjene Herren i hans Kirke. Men
først og sidst takker vi Gud, fordi
Raymond kom til levende, bevidt
Liv i Kristus! Han var fra Barn-
dommen en from og bedende Dreng,
og mange deilige Træl fra hans
Barnomstid gemmes i vore Hjer-

ter; men fra hans Konfirmons-
tid rørte det evige Livs Årefter sig
i ham som aldrig før.

Hvor mindes jeg den Aften, jeg
hadde købt hans Konfirmons-
tef, og han skulde prøve, om det
passede. Da han havde faaet det
paa, kom han hen til mig og lagde
sin Kind op til min og hvifede:
Nu har jeg højet mine Kne for
Herren og takket ham for det dej-
lige nye Tøf og bedet ham om, at
jeg maa give min Frelser et ær-
ligt Ja paa Søndag. Paa hans
Konfirmonsdays Aften kom han
til mig og talte med mig om det
evige Liv; Faders og Moders Tro
maa blive min personlige Tro „hu-
erfer jeg han sagde. Han søgte ær-
ligt at vinde frem til Bished om
sin Naadestand, men det var jo
ferst, da han kom bort fra Hjem-
met og blev Lærer paa Worron
Skjole i North Dakota, at han
oplevede det dejlige Gennembrud.
Na, hvor vi sit et jublende Gud-
staf fra vor Dreng, efter at dette
var stet! Rige efter Zuledegene
1914 havde han skrevet: „Ved for
Maa, at eders Gud maa blive min
Gud og eders Kristus min Kristi-
s!“ og vi bad for vor Dreng.

Saa kom det jublende Bud: Nu er
jeg et bevidst Guds barn! Han
strev til alle sine fære, til alle si-
ne unge Venner og Veninder i Me-
nigheden om sin Lykke og bad dem
om at gribe det evige Liv som han
selv var grebet af det. Og den Bøn
blev han ved at bede til det sidste
og den bar Frugt. Sin strenge Dors-
dag den 17. August, da vor dej-
lige Dreng havde forladt os saa
drat, kom en af de mange unge
som var kommen for at græde med
os i vor Sorg og sagde: Raymond
bragte mig til Kristus, jeg glæm-
mer ham aldrig!“

Vor fattige Tak siger ofte op
til Gud for de mange lyse Min-
der, vi har om vor hjemgangs søn,
thi det er vort Vidnesbyrd om
ham, at han levede sit Liv i
Herrens Ord og efter Ordet: Er
nogen i Kristus, da er han en
Stabning, det gamle er forbi-
get og alt er blevet nyt.“

Pariligt og mandigt troede han
og bekendte han, og derfor har
vi Tak i vor Herres Jesu Naam.

At sige Menneffer Tak er iffe
altd saa nemt; det kan saa let
få en Skar af Smiger, Krøderi,
og jeg ved iffe hvad — men der
er ingen, som læser disse Linier,
som vil misforstå et Fortædpar,
der er blevet faaret lige ind til
Hjerteroden, naar min Kustru og
jeg, gennem dette lille Takke-
og Mindeord om vor hjemgangs søn
føler dyb Trang til at frembare
vore Hjertes dybeste Tak til alle,
som var gode mod Raymond, da
han var indlagt os. Hvor han holdt
af eder, Venner, oppe i Kenmare,
North Dakota! Missionær Jesu
Mattheagen, som hjalp ham, da
hans Livs store Vendepunkt ind-
traf, Præstjerne Ed. Andersen og
Riefsen — den ene bar som en lille
Fader og den anden som en Broder
for mig“ blev han ved at sige, naar
han talte om dem — og saa alle
de troende deroppe, som tog sig
færligt af ham og hjalp ham til
Rette og forlod hans misfunde
Glæde. Herren velsigne eder alle
og Tak; maa eders Børn — I, som
har faadanne — finde færlige Men-
neffer, som vil tage sig af dem,
naar de en Gang skal ud indt
fremmede, som I tog eder af vor
fære Dreng!

Og saa er der strømmet ind over
os en Åerlighedsflod af Brev
— dejlige, trøstfærlige Brev — og Te-
legrammer fra Samfundsyenner,
fænde og ukendte, ud over vort
Samfund og fra mange andre, som
først Trang til at række os en hæl-
perende Haand. Det er forunderligt
styrkende at have Samfund med
Menneffer, men allermest med Guds
Bil; aldrig har vi følt det som
i disse Dage. Men, fære Venner!
det er os næsten uoverkommeligt,
og I forstaa os, det er ogsaa no-
get svært at bevare alle disse Brev-
og Telegrammer, vil I iffe ber-
for nok tage imod vor inderlige
Tak her, som om den var tilfiet til
enhver personlig? Tak, tak i Jesu
Naam for eders Fortømmer og
fære Dreng!

Med et Interesfæ lest Past.
H. S. „Naarberetning“
hvorfra han i Slutningen kritiserer
— og jeg mener med Ret — Mis-
brugen af Adjektiver: „Åperligere
og udmærkede Foredrag“. Men nu
forekommer det mig, at han gør
sig ffuldig i samme Misbrug. Jeg
kan da iffe se, at „høstideligt“ kan
have nogen Anvendelse paa en
Hjælpefæfle. For Mesten kunde det
maaffe være godt nok, om det over-
hovedet kan lade sig gøre, da det
noget høstideligt over disse Hjælpe-
fæfler.

Indtrykket „Samfunds-Hjælpefæfle“
fremkommer senere i mit Stykke;
disse to Udtryk burde have været
forbunden, saa havde der staaet
Samfunds-privat Hjælpefæfle for
Past. Lgaard og Kstru, en saadan
var det, jeg tog til Orde imod. Og
her synes jeg atter, at Past. H. S.
Parallell gaar i Stumper og Styf-
ter, naar han i sine „Dypløsende Be-
mærkninger“ skriver, at man har
før hørt om „privat Hjælpe“. Og
i Lovet af det sidste Naar har Sam-
fundets Formand label foretage en
privat Indsamling til en af vore
Præster, der havde en langvarig
Sygdom i sin Familie o. f. v. Pa-

har Naab. Vor ælfede Raymond er
iffe død, han lever med ham, han
gav sit unge Hjertes Tro og Åer-
lighed; thi Kristus lever, og vi skal
leve. Til vor Dreng en brat og
maaffe værd Død, iblandt fremme-
de, som i 2 lange Timer iffe fænde
ham, saa fik mange af Herrens
bellige Vidner en endnu frugtligere
Død, ja fik iffe han, som er Dy-
stændelsen og Livet selv, den frug-
telige Korsdød? Det er iffe Ma-
den, vi bør paa, men Maaden, vi
har levet paa, Livet, som det er i
Jesu Tro, der skal afgøre, om vor
Død, trods alt det rædsefulde,
den kan følges af, bliver en sa-
elig Død, en Død i Herren, de hel-
lige Dø.

Vi har følt Trang til at skrive
disse Linier iffe for at opføre no-
gen, iffe en Gang vor døbfaandede
Søn, men h. m., som gav ham Liv
i et, og som har været saa vende-
lig god imod os i disse Dage. Gud
være lovet for det evige Liv i Je-
sus Kristus vor Herre!

Macine, den 26. Sept., 1916.
Anna og R. J. Ving.

„Parallell og Logik.“

Trods Past. J. M. Hansens „Dy-
pløsende Bemærkninger“ i Dst. af
20. Sept., synes jeg alligevel, at
hans Parallell og Logik lader af
stor Mangel, naar han i Dst. af
9. Aug. gaar i Rette med Samfundet,
fordi Past. Bach slutter fra
New Zealand til Japan. I Anled-
ning deraf skriver Past. S. nemi-
lig: „Det kan gerne være, at iff
vi Bøfag af den gamle Naam, da
vifde han tage til sin Villedtale og
lade os høre et alverligt Ord ingen
om iffe at tage den fattiges eneste
Naar“. Til denne Anvendelse be-
mærkede jeg, at den i denne For-
bindelse var uden Parallell og Lo-
gik. Det var jo en Paastand, jeg
gjorde, og jeg ved ogsaa nok, at
en Paastand skal helst bevises. Jeg
betone og sjaa, at Past. Bach vil
uden Tvivl fattholde, at han har
Herrens Naab til at rejse til Japan,
og at Past. S. selv skriver, at Past.
Vachs Naab har i Naar og Dag
været Ådremissionen“. Ud over
dette mente jeg iffe, der behøvedes
noget Bevis. Forsvart på den bi-
beliffe Gienbejnd, som Past. S. gør
Anvendelse af, iffe selv klare det
med Parallell og Logik, saa har jeg
intet Bevis.

Lad os lige se Historiens Sam-
menhæng. David, der tog den fat-
tiges eneste Naar, bliver Samfundet,
den fattiges eneste Naar bliver
Past. Bach. Hvem saa Naas, den
rejvende o.l.v. bliver, det vil jeg
overlade Past. S. til parallellere.
Ved iffe, om Past. Bach synes om
at være den fattiges eneste Naar“,
men man kan i hvert Fald troste
ham med, at hans Naas i Parallell
læffen er ulige heldigere end Sam-
fundets; thi det bliver afslutnings-
punktet i Parallell, at ligefom David
gjorde en Ddssynd med at ta-
ge den fattiges eneste Naar, faaledes
den Samfundet — med at ta-
ge Past. Bach. Men hvorkedes bli-
ver det da, dersom Past. Bach tror,
at han har Naab fra Herren til at
rejse til Japan? Jeg skal saa iffe
føre Parallellere videre, det er næf-
ten for alvorligt min Historien si-
ger, at David erkendte sin Synd og
bad om Naade.

Til mit Udtryk, privat Hjælpe-
fæfle“ for Past. Lgaard og Kstru
kan Past. S. iffe lade være at for-
føge paa at stille mig i Gabelstok-
ken med Spørgsmaalet: „Er det
iffe et meget høstideligt Naam han
bruger?“

Jeg har med Interesfæ læst Past.
H. S. „Naarberetning“,
hvorfra han i Slutningen kritiserer
— og jeg mener med Ret — Mis-
brugen af Adjektiver: „Åperligere
og udmærkede Foredrag“. Men nu
forekommer det mig, at han gør
sig ffuldig i samme Misbrug